Issue Monitoring

Energie electrică

Ghidul politicilor publice în România

Cine decide în sectorul energetic, care sunt prioritățile politicii energetice din România și ce inițiative merită urmărite

Noiembrie 2026

Elaborat de Eusebiu Stamate

Cuprins

01 Cum este organizat sectorul energiei electrice ---- 3

02 Prioritățile politicii energetice din România ---- 3

03 Cadrul legislativ și traseul unei decizii ---- 4

04 Cum ajung regulile UE să producă efecte în România ---- 5

05 Cine decide și cine participă la dezbatere ---- 5

06 Ce se discută acum și ce urmează ---- 6

07 Decizii și termene de urmărit ---- 8

Despre acest ghid

O schimbare în sectorul electric poate începe cu o directivă europeană, un proiect de lege sau un ordin ANRE. Efectele ei pot depinde apoi de o metodologie, de adaptarea sistemelor de facturare ori de lucrările unui operator de rețea. Pentru echipele de public affairs, fiecare etapă schimbă ce trebuie urmărit, cu cine trebuie discutat și cât timp există pentru a formula observații.

Ghidul explică cine decide în sectorul electric din România, cum se modifică regulile și ce dosare merită urmărite în perioada următoare.

Actualizat la 18 noiembrie 2026

01 Cum este organizat sectorul energiei electrice

Politica privind energia electrică urmărește securitatea alimentării, menținerea unor costuri suportabile și reducerea emisiilor. Deciziile publice stabilesc condițiile în care se construiesc centrale și rețele, se comercializează energia și se acordă sprijin consumatorilor. Pentru companii, aceste decizii influențează accesul la rețea și la piață, costurile de operare și recuperarea investițiilor.

Producția și furnizarea funcționează în condiții de concurență, în limitele cadrului legal. Transportul și distribuția sunt activități reglementate. Furnizorul gestionează relația comercială cu clientul și emite factura. Distribuitorul administrează rețeaua locală, gestionează racordarea la aceasta și transmite datele de măsurare. Transelectrica operează rețeaua de transport și răspunde de funcționarea sistemului electroenergetic național.

O problemă poate implica mai multe dintre aceste entități. De exemplu, ANRE stabilește regulile de racordare, operatorul de rețea aplică procedura, iar calendarul unui proiect poate depinde de lucrările necesare pentru a crea capacitate în rețea.

02 Prioritățile politicii energetice din România

Securitatea alimentării și înlocuirea capacităților de producție. Strategia energetică a României pentru perioada 2025-2035, cu perspectiva anului 2050, stabilește direcțiile pentru dezvoltarea producției și modernizarea infrastructurii. Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice, PNIESC, prezintă contribuțiile și măsurile României pentru atingerea obiectivelor europene. Pentru companii, aceste documente indică direcția politicii publice. Condițiile concrete de investiție apar în acte normative, scheme de sprijin, apeluri de finanțare și planuri de investiții.

Dezvoltarea rețelelor. Planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru 2026-2035, aprobat de ANRE, include consolidarea rețelei interne și dezvoltarea interconexiunilor. Pentru un producător sau un consumator industrial, întrebarea practică este când devine disponibilă capacitatea în zona în care vrea să investească. Răspunsul depinde de lucrările relevante și de calendarul lor.

Sprijinirea investițiilor. Fondul pentru modernizare finanțează investiții eligibile, inclusiv în regenerabile, stocare și rețele. Contractele pentru diferență, cunoscute ca CfD, reduc expunerea producătorilor selectați la variațiile prețului de piață. Într-un contract bidirecțional, plățile pot merge în ambele sensuri, în funcție de diferența dintre prețul de exercitare și prețul de referință. Pentru investitori, contează regulile schemei, condițiile contractuale și termenele de realizare.

Stocarea și flexibilitatea consumului. Bateriile și consumatorii care își pot ajusta consumul pot furniza servicii utile sistemului. Posibilitatea de a obține venituri din aceste servicii depinde de regulile de acces, de condițiile tehnice și de modul de remunerare. Aceste dosare îi privesc pe operatorii de stocare, agregatori, furnizori și consumatori industriali.

Protecția consumatorilor. Legea nr. 226/2021 stabilește cadrul de protecție pentru consumatorul vulnerabil de energie. Guvernul poate adopta și măsuri temporare, cu reguli proprii de eligibilitate și acordare. Pentru fiecare intervenție, merită urmărite durata, sursa finanțării și responsabilitățile instituțiilor și companiilor implicate.

03 Cadrul legislativ și traseul unei decizii

Legea nr. 123/2012

Organizarea sectorului, accesul la rețele, autorizarea și licențierea, funcționarea pieței și drepturile participanților.

OUG nr. 33/2007

Organizarea ANRE și competențele sale de reglementare, autorizare și control.

OUG nr. 163/2022, aprobată prin Legea nr. 110/2026

Promovarea energiei din surse regenerabile, inclusiv cadrul pentru autoconsum și comunitățile de energie din surse regenerabile.

HG nr. 318/2024

Cadrul general al mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență.

OUG nr. 108/2022

Calendarul de retragere a capacităților de producție a electricității pe bază de lignit și huilă și măsurile aferente.

Legea nr. 226/2021

Criteriile și măsurile de protecție pentru consumatorul vulnerabil de energie.

Legea nr. 292/2018

Evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectele care intră în domeniul său de aplicare.

Legea nr. 121/2024

Concesionarea perimetrelor și dezvoltarea proiectelor eoliene offshore.

Ordinele ANRE detaliază condițiile de operare, de la racordare și tarife de rețea până la măsurare, facturare și participarea la piețe. O modificare de metodologie poate afecta direct documentația unui dezvoltator, costurile recunoscute unui operator sau obligațiile unui furnizor față de clienți.

Unde se poate interveni

La minister

Urmărește proiectul și nota de fundamentare. Anunțul de consultare indică termenul și canalul de transmitere a observațiilor. În condițiile Legii nr. 52/2003, asociațiile legal constituite pot solicita organizarea unei dezbateri publice.

În Parlament

Urmărește fișa legislativă, comisiile sesizate și rapoartele acestora. Amendamentele pot schimba beneficiarii, obligațiile, excepțiile sau termenele față de forma inițială.

La ANRE

Urmărește atât ordinul, cât și anexele. Condițiile tehnice, formulele de calcul și termenele aplicabile pot fi stabilite în metodologia anexată. Când ANRE publică o versiune revizuită, compară textele înainte de a transmite observații.

După adoptare

Verifică publicarea, data intrării în vigoare, eventualele termene distincte de aplicare și actele secundare necesare. Pentru anumite măsuri, etapa decisivă este implementarea de către furnizori, distribuitori sau alți operatori.

Cum urmărești un dosar

Identifică ultima versiune publică, instituția care ia următoarea decizie și termenul până la care se pot transmite observații. Stabilește apoi ce ar trebui să schimbe organizația în practică dacă măsura intră în vigoare, de exemplu într-un contract, într-un buget de investiții sau într-un sistem informatic.

04 Cum ajung regulile UE să producă efecte în România

Organizarea pieței și contractarea energiei. Directiva (UE) 2019/944 și Regulamentul (UE) 2019/943 formează baza cadrului european al pieței de electricitate. Reforma din 2024, prin Directiva (UE) 2024/1711 și Regulamentul (UE) 2024/1747, include reguli privind protecția clienților și instrumente de contractare pe termen lung, precum contractele de achiziție de energie electrică, PPA, și contractele bidirecționale pentru diferență. Pentru un dosar național, verifică dacă obligația rezultă dintr-un regulament european sau dintr-o directivă care trebuie transpusă și ce măsuri de aplicare mai sunt necesare în România.

Regenerabilele și autorizarea. Directiva (UE) 2023/2413, cunoscută ca RED III, prevede măsuri pentru accelerarea autorizării, inclusiv desemnarea zonelor de accelerare pentru regenerabile. Pentru dezvoltatori, efectul depinde de procedurile naționale, de autoritățile competente și de condițiile de mediu și de utilizare a terenurilor aplicabile amplasamentului.

Costul emisiilor și sprijinul public. Sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii, EU ETS, influențează costurile producției de electricitate din combustibili fosili. Veniturile din licitarea certificatelor contribuie și la finanțarea tranziției, inclusiv prin Fondul pentru modernizare. Pentru o măsură de sprijin, stadiile relevante pot include aprobarea cadrului național, autorizarea Comisiei Europene dacă măsura trebuie notificată și publicarea condițiilor de acces la finanțare.

05 Cine decide și cine participă la dezbatere

Guvernul și Ministerul Energiei

Stabilesc prioritățile sectoriale, inițiază modificări legislative și dezvoltă scheme de sprijin și programe de finanțare.

Parlamentul

Adoptă și modifică legi, examinează ordonanțele Guvernului și exercită control parlamentar.

ANRE

Autoritate autonomă, sub control parlamentar și cu independență decizională. Adoptă reglementări, acordă autorizații și licențe, aprobă tarife reglementate și supraveghează respectarea obligațiilor din sfera sa de competență.

Transelectrica

Operează sistemul și rețeaua de transport, planifică dezvoltarea acesteia și administrează piața de echilibrare.

Operatorii de distribuție

Administrează rețelele locale, gestionează racordarea și măsurarea și realizează investițiile în distribuție.

OPCOM

Administrează piețe centralizate de electricitate și are rol de contraparte contractuală în mecanismul CfD.

În funcție de proiect, intervin și autoritățile de mediu, autoritățile locale sau Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, CNCAN. În eolianul offshore, Ministerul Energiei are competența de concesionare, iar ACROPO, Autoritatea Competentă de Reglementare a Operațiunilor Petroliere Offshore la Marea Neagră, emite aprobările de dezvoltare și de desființare. Aprobarea de dezvoltare acoperă și lucrările pe uscat până la punctul de racordare la rețeaua de transport, în condițiile Legii nr. 121/2024.

Mecanismul CfD ilustrează de ce merită urmărit rolul concret al fiecărei instituții. Ministerul Energiei răspunde de schemă, Transelectrica este operatorul schemei, iar OPCOM este contrapartea contractuală. Documentul relevant diferă în funcție de întrebarea urmărită, de la eligibilitate și selecție până la semnarea contractului și decontare.

La dezbatere participă companii, asociații și organizații de cercetare. Printre actorii relevanți, în funcție de dosar, se află ACUE și FPE, RWEA pentru industria eoliană, PSR pentru fotovoltaice și stocare, APCE pentru prosumatori și comunități de energie și Energy Policy Group pentru cercetare și analiză. Într-un dosar privind costul energiei sau accesul la rețea, merită urmărite și pozițiile consumatorilor industriali. Aceeași măsură poate schimba condițiile de vânzare pentru producători, obligațiile de achiziție pentru furnizori și costurile pentru clienți.

06 Ce se discută acum și ce urmează

Reforma pieței și partajarea energiei

Ministerul Energiei a publicat la 4 noiembrie o versiune revizuită a proiectului de OUG pentru modificarea Legii nr. 123/2012. Textul include prevederi privind contractarea la termen, ofertele cu preț fix și dinamic, racordarea flexibilă și licențele temporare pentru capacități noi de producție și stocare. Următoarele repere sunt eventuala adoptare de către Guvern și calendarul reglementărilor ANRE necesare pentru aplicare. Pentru furnizori și producători, contează forma finală a obligațiilor de contractare. Pentru dezvoltatori, contează condițiile în care racordarea flexibilă ar putea permite accesul la rețea.

În septembrie, Comisia Europeană a deschis o procedură de infringement care vizează inclusiv România pentru necomunicarea transpunerii complete a regulilor privind libera alegere a furnizorului și dreptul la partajarea energiei. În Parlament, inițiativa B585/2026 vizează producerea, stocarea și partajarea energiei fotovoltaice în condominii. Dosarul guvernamental și cel parlamentar merită urmărite în paralel, inclusiv pentru a vedea cum vor fi repartizate responsabilitățile privind măsurarea, schimbul de date și facturarea.

Racordarea, stocarea și flexibilitatea

Alocarea capacității de rețea. Procedura Transelectrica folosește un studiu global pentru a determina capacitatea disponibilă și pentru a identifica lucrările suplimentare relevante. Pentru dezvoltatori, contează anul în care capacitatea poate fi pusă la dispoziție și costul lucrărilor de care depinde racordarea. Aceste elemente pot schimba calendarul și bugetul proiectului.

Garanția pentru autorizația de înființare. Ordinul ANRE nr. 16/2026 a introdus o garanție financiară de 30 EUR/kW, raportată la puterea electrică instalată conform regulilor aplicabile. În a doua consultare, lansată la 12 noiembrie, ANRE a pus în discuție exceptarea instalațiilor de stocare adăugate la capacități de producție la același amplasament și reguli pentru restituirea sau eliberarea garanțiilor în situațiile vizate. ANRE a indicat un termen de 10 zile de la publicare pentru transmiterea observațiilor.

Flexibilitatea consumului. Prin Ordinul nr. 54/2026, ANRE a aprobat mecanismul de achiziție a unui serviciu de sistem bazat pe flexibilitatea consumului dispecerizabil. Pentru consumatorii industriali, întrebările practice sunt cât consum pot ajusta, în ce intervale și în ce condiții poate fi remunerată participarea. Următorul reper este aplicarea mecanismului în achizițiile de servicii de sistem.

Prosumatorii și comunitățile de energie

Legea nr. 160/2026 a schimbat modul de compensare și valorificare a energiei livrate de prosumatori. Pentru instalațiile de cel mult 200 kW pe loc de consum, legea definește compensarea cantitativă pe bază de facturare lunară și o menține până la 31 decembrie 2030. Regula generală pentru utilizarea excedentului la alte locuri ale aceluiași prosumator cere același furnizor și același operator de distribuție. Legea prevede o derogare de la a doua condiție pentru persoanele fizice cu instalații de cel mult 27 kW, în condițiile sale.

Ordinul ANRE nr. 67/2026, în vigoare din 13 noiembrie, stabilește regulile de facturare, decontare și alocare valorică între locuri. Ordinul tratează distinct cantitățile rămase în report pentru energia livrată până la 25 iulie 2026 inclusiv. Furnizorii trebuie să finalizeze adaptarea sistemelor informatice și a fluxurilor operaționale până la 31 decembrie 2026, cu respectarea termenelor aplicabile și în perioada de adaptare.

Pentru comunitățile de energie, ANRE a aprobat reguli privind accesul la piețele angro și utilizarea stocării pentru servicii către operatorii de rețea. O metodologie distinctă stabilește cum sunt analizate costurile și beneficiile pentru determinarea costurilor de distribuție aplicabile partajării energiei în comunitățile din surse regenerabile. Implementarea depinde și de aranjamentele contractuale și de schimbul de date cu furnizorii și distribuitorii.

Facturile și siguranța alimentării

Sprijinul pentru consumatorii vulnerabili. Mecanismul tichetului pentru energie electrică, instituit prin OUG nr. 35/2025, se aplică până la **31 decembrie 2026**. La 16 noiembrie, ministrul Energiei a indicat posibilitatea prelungirii în 2027. Pentru perioada următoare, merită urmărite adoptarea unei măsuri, condițiile de eligibilitate și durata sprijinului.

Măsurile temporare de siguranță. HG nr. 938/2026 permite Transelectrica să aplice până la **30 noiembrie 2026 inclusiv**, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute, măsurile de siguranță stabilite de HG nr. 782/2026. Acestea includ activarea unor rezerve suplimentare, reducerea schimburilor comerciale la export și, în ultimă instanță, limitarea etapizată a consumului. Pentru participanții la piață, reperele sunt eventuala activare a măsurilor și decizia privind o nouă prelungire.

Retragerea cărbunelui și investițiile nucleare

Cadrul legal prevede retragerea etapizată a capacităților de producție a electricității pe bază de lignit și huilă până în 2030. Pentru securitatea alimentării, contează cum se suprapun calendarul retragerilor, punerea în funcțiune a capacităților de înlocuire și perioadele de indisponibilitate ale unităților existente.

La 16 noiembrie, Nuclearelectrica a semnat cu Banca Europeană de Investiții un contract de finanțare de 400 de milioane EUR pentru retehnologizarea Unității 1 de la Cernavodă. Compania prevede semnarea unui al doilea contract în 2027. Pentru sistem, reperul este calendarul lucrărilor, inclusiv perioada de oprire a unității pentru retehnologizare.

Eolianul offshore

HG nr. 664/2026 a aprobat lista perimetrelor care pot fi concesionate în sectorul românesc al Mării Negre, iar HG nr. 688/2026 a stabilit normele de concesionare, redevențele și taxele. Următorul reper este publicarea documentației pentru procedurile competitive. Pentru investitori, contează și cum se vor coordona studiile, evaluarea de mediu, aprobarea dezvoltării și racordarea la rețeaua de transport.

07 Decizii și termene de urmărit

Garanția de 30 EUR/kW

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

A doua consultare ANRE, lansată la 12 noiembrie.

URMĂTORUL REPER

Observații în 10 zile de la publicare, apoi forma finală a ordinului.

Siguranța pieței

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Măsuri temporare autorizate prin HG nr. 938/2026.

URMĂTORUL REPER

30 noiembrie, ultima zi a perioadei autorizate prin hotărâre.

Prosumatori

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Ordinul ANRE nr. 67/2026 este în vigoare.

URMĂTORUL REPER

31 decembrie, termen pentru adaptarea sistemelor și a fluxurilor furnizorilor.

Tichetul pentru energie

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Măsura temporară se aplică până la finalul anului.

URMĂTORUL REPER

31 decembrie, termenul legal actual.

Reforma pieței și partajarea

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Proiect de OUG publicat în consultare și inițiativă parlamentară privind condominiile.

URMĂTORUL REPER

Decizia Guvernului și evoluția inițiativei în Parlament.

Racordarea

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Procedură de alocare a capacității publicată de Transelectrica.

URMĂTORUL REPER

Publicarea etapelor de alocare și a informațiilor despre capacitatea disponibilă și lucrările necesare.

Eolian offshore

STADIU LA 17 NOIEMBRIE 2026

Lista perimetrelor și normele de concesionare sunt aprobate.

URMĂTORUL REPER

Publicarea documentației pentru atribuirea concesiunilor.

Unde găsești documentele

- Proiecte de acte normative, strategii și programe de finanțare la Ministerul Energiei.
- Consultări, ordine, metodologii și tarife la ANRE.
- Acte normative și forme consolidate în Portalul Legislativ.
- Fișe legislative, rapoarte și amendamente la Senat și Camera Deputaților.
- Planuri de rețea, proceduri și documente de piață la Transelectrica și OPCOM.
- Legislație și consultări europene în EUR-Lex și Have Your Say.

Document elaborat de Issue Monitoring pe baza monitorizării legislative continue. Informațiile reflectă stadiul cadrului normativ la data menționată pe copertă și pot fi actualizate ulterior.